

گفت‌وگوی صبا با محمد ابراهیم غفاریان کارگردان فیلم نپتون

روایتی جسور از مشکلات خانواده

محمد ابراهیم غفاریان متولد ۱۳۶۳ از مشهد است. وی از سال ۷۹ تحصیلات خود را در هنرستان سینما تاتر شمال مشهد به صورت آکادمیک شروع کرد و در مقطع کارشناسی سینما با گرایش تدوین در سال ۱۳۸۹ فارغ التحصیل شد. فیلم سینمایی «نپتون» به تهیه‌کنندگی سیاوش امینیپور و نویسندگی مرجان ساداتی اولین فیلم سینمایی غفاریان است که در بخش نگاه نو و سودای سیمرغ چهل و دومین جشنواره فیلم فجر حضور دارد. در این راستا با وی به گفت‌وگو پرداختیم که در ادامه مطالعه میکنید.

معصومه دهقان
گفت‌وگو

قبل از ساخت نپتون در چه کارهایی فعالیت کردید؟

فارغ التحصیل سینما هستم و فعالیت‌های تجربی، همچون دستیار کارگردان و برنامه‌ریزی را بین سالهای ۸۳ تا ۸۵ در مرکز خراسان رضوی شروع کردم. بین سالهای ۸۵ تا ۹۵ مشغول ساخت ۲۰۰۰ دقیقه مستند تلویزیونی برای شبکه‌های مختلف سینما شدم. بعد از سال ۹۵ تا ۱۴۰۰ نیز درگیر تولید فیلم‌های مستند اجتماعی و پیشگیری از جرم بودم که نام مهمترین مستند سینماییام، «خواب در بیداری» است. این مستند در جشنواره‌های بین‌المللی دیده شد و حال در صف انتظار برای اکران عمومی است. البته در این مدت نیز سه فیلم کوتاه داستانی به نامهای حیرت بیدار، خارج از قاب و استخوانهای دوست داشتنی را کارگردانی کردم.

دغدغه ساخت این اثر چطور به سراغ شما آمد؟

دغدغه ساخت این اثر از انتهای سال ۱۹۹۹ ایجاد شد. من با یکی از دوستان قدیمیام (میلاد اسماعیلیان) که معلم است، درگیر کار مستندی بودیم که یک دفعه، مضمون یک خطی داستان توسط ایشان به من ارائه شد.

او گفت: «دقت کردی که پدر و مادرها به بهانه ساختن آینده فرزندانشان، حال آنها رو فراموش میکنند؟»

با خود فکر کردم و بعد گفتم چه یک خطی جذابی است. این مضمون باید برای ساخت یک فیلم پرداخته شود، چرا که نظرم این موضوع، نه تنها در جامعه خودمان بلکه در تمام جوامع بسیار فراگیر است. اینکه کودکان در تکاپوی ذهنیت بزرگسالان به فراموشی سپرده شدند. به همین دلیل تصمیم گرفتم این موضوع را به صورت سینمایی و داستانی تولید کنیم. طولی نکشید که همین مضمون را در اختیار خانم مرجان ساداتی، نویسنده فیلم قرار دادیم و ایشان هم فیلمنامه سینمایی «نپتون» را نوشت.

چه مدتی صرف نگارش و پرداخت فیلمنامه شد؟

پژوهش و نوشتن نسخه اولیه حدود یک سال طول کشید و با توجه به بازنویسیهای چندینبار، تقریباً دو سال زمان برد.

داستان نپتون درباره چیست؟

یک سال نپتون معادل ۱۶۵ سال زمین، یعنی به بچه یک ساله توی نپتون به پیر مرد صد و شصت ساله روی زمین است و در ژانر اجتماعی است.

فرایند تولید کار به چه شکل بود؟ طبق برنامه ریزی جلورفتید؟

اغلب پروژه کار قبل از تولید انجام شد. مثلاً هماهنگی با مدیر فیلمبرداری یک سال قبل از شروع فیلمبرداری شکل گرفت و در این میان، فرم، ساختار و طراحی دکوپاژ با ایشان مرتب بررسی میشد. بطور میانگین ۷۰ درصد کار همانطور که از قبل صحبت شده بود اجرایی شد و حدود ۲۰-۳۰ درصد کار نیز با توجه به شرایط، وضعیت و فضا دچار دستخوش تغییرات شد که خوب طبیعی است.

پیش تولید کار چقدر تولید کشید و فرایند تمرینات با بازیگران چطور بود؟

لازم است بگویم که سال گذشته، من این فیلم را با یک تهیه‌کننده عزیز دیگری پروانه ساخت گرفتم اما به دلیل اینکه تفاوت دیدگاه و اندیشه داشتیم همان مقطع زمانی

در پیشتولید، متوقف شد. اما خوب ۸۰ درصد بازیگران که توسط خودم انتخاب شده بودند در کار باقی ماندند، البته آن زمان حدود یک ماه با بازیگران تمرین کرده بودیم. بعد از پیشتولید بعدی که تهیه‌کننده تغییر کرد حدود یک ماه نیز در آن مرحله تمرین کردیم. البته همینجا از سید ضیاء هاشمی، رئیس جامعه صنفی تهیه‌کنندگان تقدیر و تشکر میکنم که جناب امین پور را به عنوان تهیه‌کننده به ما معرفی کردند و ایشان نیز بسیار همراه و در خدمت کار بود.

این اثر از جلوه‌های بصری و میدانی استفاده شده؟

خوب با توجه به اینکه کار رئال است از جلوه‌های میدانی استفاده نکردیم اما جلوه‌های بصری در حد نرمال و طبیعی انجام شده است.

در ساخت این فیلم دست به فرم و ساختار جدیدی زدید؟

خوب من نمیتوانم در این باره قضایاتی کنم باید فیلم دیده شود و همکاران، اساتید، داوران و اصحاب رسانه درباره آن حرف بزنند. اما بیشترین تلاش من این بود که بتوانم یک فیلم رئال و روان بسازم که داستان داشته باشد و رو به جلو پیش رود. البته اینکه تا چه حدودی موفق بودم را باید به مخاطب بسپاریم. ولی خیلی خوشحالم به عنوان کسی که اولین فیلم سینمایی خود را ساخته دست به ایده‌های زده که آن را دوست دارد.

چقدر برایتان مهم بود که این فیلم به جشنواره فجر راه پیدا کند؟

با توجه به فعالیت مدام در این عرصه، میتوانم بگویم که سالهاست با جشنواره فجر بزرگ شدیم و قطعاً برایم مهم بود که در این جشنواره حضور داشته باشیم، چرا که اگر نبود اصلاً شرکت نمیکردیم.

بنظر تان جشنواره فجر چقدر میتواند در سیاستگذاری و ارتقاء سینمای ایران سهیم باشد؟

خب این بخش به سیاستگذاری و مدیریت جشنواره مربوط است، من فیلمساز هستم و باید تمام تلاشم را صرف این عرصه کنم. این سوال بهتر است از مدیران برگزارکننده جشنواره پرسیده شود. تنها چیزی که از یک فیلمساز انتظار میرود این است که فیلم بسازد و هر فیلم نسبت به سالهای گذشته بهتر و موفقتر باشد.

فیلم «نپتون» در جشنواره فجر چه شانسهایی خواهد داشت؟

سالهاست (حدود ۲۲ سال) که در

این فضا فعالیت میکنم و به سختی به

این نقطه رسیدم. اما خوشحالم که

با این فیلم هم توانستم در بخش

سودای سیمرغ و هم بخش نگاه

نو چهل و دومین جشنواره فیلم

فجر حضور پیدا کنم. لذا الباقی

مسیر و روند حرکت جشنواره

را به حال خود واگذار میکنم

تا همانطور که صلاح است

اتفاق بیفتد و قطعاً خوشایند

است.

سخن پایانی؟

به عنوان نکته آخر،

یک تشکر ویژه از

فیلمنامه‌نویس توانا، خانم

مرجان ساداتی دارم که

فیلمنامه روان و عمیقی

را در اختیار ما قرار داد.

